

ΙΩΑΝΝΗΣ ΚΑΛΟΥΣΗΣ
ΙΑΤΡΟΣ-ΠΝΕΥΜΟΝΟΛΟΓΟΣ

«Ὡς τέκνα μου ἀγαπητά νουθετῶ·
ἐάν γάρ μυρίους παιδαγωγούς ἔχητε ἐν Χριστῷ,
ἀλλ' οὐ πολλούς πατέρας·
ἐν γάρ Χριστῷ Ἰησοῦ διὰ τοῦ εὐαγγελίου ἐγὼ ὑμᾶς ἐγέννησα.
παρακαλῶ οὖν ὑμᾶς, μπιταί μου γίνεσθε»
(Α΄ Κορ. 4, 14-16)

ΠΑΤΗΡ ΑΝΑΡΓΥΡΟΣ ΣΤΑΜΑΤΟΠΟΥΛΟΣ: «ΣΥΓΧΩΡΑ ΚΑΙ ΠΡΟΧΩΡΑ»

Ὁ μακαριστός π. Ἀνάργυρος Σταματόπουλος ἦταν αὐτός ὁ πραγματικός πνευματικός πατέρας, τοῦ ὁποίου τόν βίο θά ἀποπειραθοῦμε ὅσο γίνεται νά περιγράψουμε καί γιά νά τά θυμηθοῦμε ὅσοι τόν ζήσαμε καί ἀναγεννηθήκαμε κάτω ἀπό τό πετραχίλι του, ἀλλά καί γιά νά γίνουν γνωστά τά θαυμαστά γεγονότα τῆς ζωῆς του ὡς Θεῖο δῶρο στίς νεώτερες γενιές.

Ὁ π. Ἀνάργυρος ὑπῆρξε στενός συνεργάτης τοῦ μακαριστοῦ Ἀρχιεπισκόπου Κύπρου καί κατοπινοῦ Προέδρου τῆς Κυπριακῆς Δημοκρατίας Μακαρίου Γ' καί οἱ Ἄγγλοι τόν ἀπέλασαν ἀπό τήν Κύπρο τήν 18η/8/1955 κατ' ἀπαιτήσιον τῆς Ἀγγλικῆς βουλῆς γιατί θεωρήθηκε λόγῳ τῆς ἀταλάντευτης πατριωτικῆς του στάσης «ἐπικίνδυνος ταραξίας καί ὑποκινητής τῆς νεολαίας τῆς Κύπρου εἰς βίαιοπραγίας».

Ὁ μετέπειτα Ἀρχιεπίσκοπος Κύπρου Χρυσόστομος τόν εἶχε χαρακτηρίσει «ἀκάματο ἐργάτη τοῦ ἀμπελῶνος τοῦ Κυρίου καί τῆς πατρίδος...».

Ὁ π. Ἀνάργυρος, ἦταν ὁ κληρικός ἐκεῖνος πού ἀρνήθηκε ἐπίμονα τὴν τοποθέτησή του ὡς Μητροπολίτη Λαρίσης καὶ Πλαταμῶνος, ὅταν τὸ ἀποφάσισε ἡ Ἱερά Σύνοδος προτιμῶντας «... νά παραμείνει ἕνας ἀπλὸς Στρατιώτης τοῦ Θεοῦ.. κυρίως ὅμως ὁ π. Ἀνάργυρος ἦταν ὁ σεβάσιμος γέροντας πού ἀκούγοντας μιὰ μπέρα νά τοῦ παραπονιέται πῶς συνεχῶς μιλάει στό γιό της γιά τόν Θεό, μὰ ἐκεῖνος πέρα βρέχει, τή συμβούλευσε «νά σταματήσει νά μιλάει στό γιό της γιά τόν Θεό καί νά μιλήσει στόν Θεό γιά τόν γιό της»...

Δική του πρωτοβουλία καὶ ἐκτέλεση ἦταν ἡ ἀγορά τοῦ χώρου καὶ τὸ στίσιμο τῆς κατασκίνωσης στό Στόμιο Λάρισας. Τὸ ἐνδιαφέρον του γιά τὴν κατασκίνωση στό Στόμιο ἦταν ἀπίστευτα μεγάλο. Κάθε καλοκαίρι γιά τὸ ὑπόλοιπο τῆς ζωῆς του διέθετε πολλές ἡμέρες, νά ζεῖ, νά ἐπικοινωνεῖ μέ ἀπλότητα καὶ καλοσύνη μέ τὰ παιδιά καὶ τοὺς νέους, νά τοὺς χαίρεται καὶ νά τοὺς στηρίζει.

Στὸ πέρασμά του σκόρπισε πλοῦσια τὰ χαρίσματα μέ τὴν ἀγάπη του. Ἦταν πραγματικά «ἀνάργυρος», γιατί ὑλικά ἀγαθὰ στὸν κόσμο δέν ἀπέκτησε. Τήρησε ἀπαρέγκλιτα τὸν ὄρκο τῆς ἀκτημοσύνης πού ἔδωσε ὅταν ἐκάθη μοναχός. Σέ καμία τράπεζα τοῦ κόσμου δέν ἀναφέρεται τὸ ὄνομά του, παρὰ μόνο στὴν τράπεζα τοῦ οὐρανοῦ. Ἐκεῖ εἶχε καταθέσει τοὺς θησαυροὺς τῆς ἐπίγειας ζωῆς (ἐκεῖ πού οὔτε σκῶρος οὔτε φθορὰ ἀφανίζουν), καὶ τώρα τοὺς νέμεται στὸν οὐρανό. Διέβη αὐτὸν τὸν κόσμο «εὐεργετῶν καὶ ἰώμενος» –ὅπως ὁ Κύριός μας– καὶ σκορπίζοντας ἀπλόχερα γύρω του καλοσύνη καὶ ὁμορφιά.

Κυρίως ἦταν ὁ πατέρας ἐκεῖνος πού εἶχε μόνιμο σύνθημα γιά τὸν ἑαυτό του καὶ μόνιμη διδασκαλία γιά τὰ πνευματικά του παιδιά τὸ «Συγχώρα καὶ προχώρα», κοίτα μακριά καὶ ψηλά.

ΑΠΑΡΧΕΣ

Ὁ π. Ἀνάργυρος Σταματόπουλος γεννήθηκε στό Ψάρι τῆς ὄρεινῆς Κορινθίας, τὴν 21η Μαΐου τοῦ 1916. Γονεῖς του ἦταν ὁ Δημήτρης καὶ ἡ Παναγιώτα Σταματόπουλου. Τὸ κοσμικὸ τοῦ ὄνομα ἦταν Ἀργύριος, ἀλλὰ ἤδη πρὸ τῆς χειροτονίας του ἦταν Ἀνάργυρος, ὅποτε ἡ ἀλλαγὴ τοῦ ὀνόματος ἀπλῶς ἐπιβεβαίωσε αὐτὴ τὴν ἀρετὴ του, τὴν ὁποία διατήρησε ἰσοβίως. Εἶχε τρία ἀδελφία, τὸν ἐπίσης ἱερωμένο, Ἀρχιμανδρίτη π. Φώτιο Σταματόπουλο, τὸν Βλάσιο, ὑπεύθυνο τοῦ τυπογραφείου τῆς Ἀδελφότητος «ΖΩΗ» καὶ τὴν Σοφία.

Ὁ π. Ἀνάργυρος σπούδασε τὴν ἱερὴ ἐπιστήμη τῆς Θεολογίας παίρνοντας τὸ πτυχίο του στὴν Ἀθήνα τὸν Νοέμβριο τοῦ 1939. Κατὰ τὴ διάρκεια τῶν σπουδῶν

του συνδέθηκε με έναν φωτισμένο άνδρα, τόν προϋστάμενο τῆς Ἀδελφότητος «ΖΩΗ» π. Σεραφεῖμ Παπακώστα καί τόν ἀκολούθησε στό ἔργο του.

Τόν Σεπτέμβριο τοῦ 1940 κατετάγη στό στρατό ὡς ἀξιωματικός πεζικοῦ καί ἀπό ἐδῶ ἀρχίζουν τά πρῶτα ἱεραποστολικά του φτερουγίσματα σπίν κατήχησι καί τό κήρυγμα τοῦ Θείου Λόγου. Ὅργωσε μέ τά κηρύγματά του τίς μονάδες τοῦ Στρατοῦ καί στήριξε σέ καιρό κινδύνου ἀμέτρητες πληγωμένες ψυχές.

Τό 1943 ἡ Ἀδελφότητα «ΖΩΗ» τόν ἔστειλε σπίν Πάτρα γιά νά καλύψει τίς ἐκεῖ πνευματικές ἀνάγκες. Σπίν Πάτρα ἐργάστηκε μέ ζήλο καί αὐταπάρησι καθ' ὅλη τήν διάρκεια τῆς παραμονῆς του ἐκεῖ.

ΕΙΣ ΓΗΝ ΕΝΑΛΙΑΝ

Μετά τήν Πάτρα ἦρθε ἡ εὐλογημένη ὥρα νά ἀποδώσει πνευματικούς καρπούς πλουσιοπάροχα καί νά γίνε δύναμη πνευματοφόρος, ὅποτε φόρεσε τό ἱερό σχῆμα τοῦ κληρικοῦ, χειροτονηθεῖς τήν 20ή Αὐγούστου 1947 σέ Διάκονο, καί κατόπιν σέ πρεσβύτερο. Ἦταν ἡ χρονιά (1949) πού ὁ Ἀρχιεπίσκοπος Κύπρου, Μακάριος ὁ Β΄ ζήτησε ἀπό τήν Ἀδελφότητα νά στείλει ἕναν φλογερό ἱεροκήρυκα γιά νά ὑπηρετίσει τήν Ἐκκλησία τῆς Κύπρου καί τό χριστιανικό ἔργο, γιατί ἦταν ἡ ἐποχή πού ὑπῆρχε μεγάλη ἀνάγκη τόσο στόν ἐπανευαγγελισμό τοῦ λαοῦ ὅσο καί σπίν πατριωτική προσπάθεια.

Ἡ Ἀδελφότητα ἔκρινε ὡς τόν πύο κατάλληλο γι' αὐτή τή σοβαρή καί ὑπεύθυνη ἀποστολή τόν νεαρό (33 ἐτῶν) ἀρχιμανδρίτη π. Ἀνάργυρο, πού εἶχε τό θεῖο χάρισμα νά συμπάσχει μέ τίς ἀνθρώπινες ἀδυναμίες καί νά ἐμπνέει τίς ἀπεγνωσμένες καρδιές. Ἀπλός καί μεγαλόψυχος, στιβαρός καί ἀκαταπόνητος, στῦλος πού στηρίζει τούς ἀδυναμους.

Ἐφθάσε σπίν Κύπρου τόν Ἰανουάριο τοῦ 1951. Ἐν τῷ μεταξύ εἶχε κοιμηθεῖ ὁ Ἀρχιεπίσκοπος Μακάριος ὁ Β΄ καί Ἀρχιεπίσκοπος ἐξελέγη ὁ ἀπό Κιτίου Μακάριος ὁ Γ΄.

Ἀπό ἀριστερά: π. Ἀθανάσιος (νῦν ἐπίσκοπος Λεμεσοῦ Κύπρου), ἀγιορεῖτης γέρον Ἰωσήφ καί π. Ἀνάργυρος. Μονή τῶν ἱερέων, Κύπρος 1993.

Μέ τήν ἄφιξη τοῦ π. Ἀναργύρου στήν Κύπρο ἀκολούθησε ἡ ἐγκατάστασή του στήν Ἀρχιεπισκοπή, ὅπου καί παρέμεινε ἐκεῖ γιά 5 χρόνια περίπου μέχρι τήν ἐκδίωξή του ἀπό τούς Ἕγγλους ἀποικιοκράτες. Συνεργάστηκε ἄρμονικά μέ ὄλους, γι' αὐτό καί ὁ Ἀρχιεπίσκοπος Μακάριος ὁ Γ' ὑπολόγιζε σοβαρά τή γνώμη του καί ἄκουγε μέ ἐμπιστοσύνη τίς ἀπόψεις του, στό ἔργο δέ πού τοῦ ἀνατέθηκε ἀπολάμβανε ἀπόλυτη ἐλευθερία καί στήριξη.

Οἱ δύο βασικοί συνεργάτες του π. Ἀναργύρου –ἐκτός τοῦ Ἀρχιεπισκόπου καί τῶν ἄλλων Μητροπολιτῶν– ἦταν ὁ Χωρεπίσκοπος Σαλαμίνας Γεννάδιος –ἄνδρας μεγάλης ἀρετῆς καί ἀγιότητας– καί ὁ ἐφημέριος τῆς Φανερωμένης Λευκωσίας π. Σταύρος Παπαγαθαγγέλου –γνωστός γιά τούς ἀγῶνες του γιά τήν ἀπελευθέρωση τῆς Κύπρου ἀπό τόν Ἀγγλικό ζυγό ἀλλά καί τήν ὀσιακή ζωή του.

Γιά πέντε σχεδόν χρόνια ὁ τίμιος καί ἀκούρατος ἱεροκλήρυκας τῆς Ἱερᾶς Ἀρχιεπισκοπῆς ὄργωνε κυριολεκτικά τήν Μεγαλόνησο, κίρηντε, ἐξομολογοῦσε καί ἐτοίμαζε ἀγωνιστές τῆς Ε.Ο.Κ.Α. Εἶναι χαρακτηριστικό ὅτι σέ μιά πρώτη ἐπαφή μέ τόν Ἀρχιεπίσκοπο ὁ στρατηγός Γρίβας εἶχε ἀναρωτηθεῖ: «Μά καλά, μέ τά κατηχητόπουλα θά διώξουμε τούς Ἑγγλέζους;». Κι ὁμως τά πνευματικοπαῖδια τοῦ π. Ἀναργύρου (καί τῶν συνεργατῶν του) ταρακούνησαν τήν ὑφήλιο καί «ξεδόντιασαν» τήν Αὐτοκρατορία, φτάνοντας ὡς τήν ὑπέρτατη θυσία μέ ἀπαράμιλλο θάρρος καί πίστη στό Χριστό καί ἀκλόνητη ἀγάπη στήν Ἑλλάδα! Πέραν ὁμως ἀπό τή κινήσασί τῶν Ἀγωνιστῶν, πέραν ἀπό τήν καθοδήγησι καί τήν ἠθική στήριξί τους ἀλλά καί πέραν ἀπό τήν ἐμψύχωσι ὀλόκληρου τοῦ Κυπριακοῦ Ἑλληνισμοῦ, ἡ συμμετοχή του στόν ἀγῶνα, πού ἔμοιαζε μέ τή μάχη τοῦ Δαυῖδ μέ τόν Γολιάθ, ἦταν καί πρακτική καί ὀλόψυχη. Ὅστόσο, ἡ ταπεινοφροσύνη του ἔκρυψε τούς ἀγῶνες του γιά τόν Κυπριακό λαό καί ποτέ δέν μίλησε γιά τή δική του συμμετοχή, ἄν καί πάντα διηγείτο τά κατορθώματα τῶν παιδιῶν του στήν Κύπρο, χωρίς νά ἀναφέρει τίποτε ἀπό τήν ἐκεῖ ἐντονότατη δράσι του.

Ὁ πατήρ Ἀναργύρος ἔγινε τόσο γνωστός γιά τή λαμπρή πνευματική καί ἐθνική του δραστηριότητα στήν Κύπρο, ὥστε τό θέμα του συζητήθηκε ἀκόμη καί στήν ἀγγλική βουλή, ὅπου ὁ τότε Ἕγγλος ὑφυπουργός τῶν Ἀποικιῶν Henry Hopkinson τόν ἀπεκάλεσε «ἐπικίνδυνον ἄνθρωπον» καί ἐπέμενε στήν ἀπέλασι τοῦ διότι, καθῶς εἶπε πῶς «ὁ κυβερνήτης σέρ Robert Armitage πιστεύει ὅτι ὁ Ἀρχιμανδρίτης θεωρεῖται ἐπικίνδυνος ταραξίας καί ὑποκινητής τῆς νεολαίας τῆς Κύπρου εἰς βίαισπραγίας». Ἔτσι ὁ πατήρ Ἀναργύρος, παρὰ τίς ἐντονες ἀντιδράσεις τοῦ Ἀρχιεπισκόπου Μακαρίου, τῶν θρησκευτικῶν Ὁρθοδόξων Ἰδρυμάτων (Θ.Ο.Ι.) καί αὐτῆς ἀκόμη τῆς Ἀγγλίδας βουλευτοῦ Barbara Castle, ἀπελάθηκε

ἀπό τὴν Κύπρου τὴν 18η Αὐγούστου 1955. Ἡ ἀπέλασή του συνοδεύτηκε ἀπὸ ἐκδηλώσεις βαθύτατης ἀγάπης τοῦ Κυπριακοῦ Λαοῦ πρὸς τὸ πρόσωπό του. Ἀκολούθησε ἡ σύλληψη καὶ ἡ ἐξορία τῶν Ἀρχιεπισκόπου Μακαρίου Γ', Μητροπολίτου Κυρηνείας Κυπριανοῦ καὶ τοῦ παπα-Σταύρου Παπαγαθαγγέλου, οἱ περιορισμοὶ σὲ ἄλλους κληρικούς καθὼς καὶ ἡ σύλληψη ἄλλων σημαϊνόντων κληρικῶν. Μὲ τὰ μέτρα αὐτὰ οἱ ἀποικιοκράτες προσπαθοῦσαν νὰ ἐπιτύχουν τὴ διάλυση τοῦ ἐπαναστατικοῦ Ἀγῶνα τῶν Κυπρίων γιὰ ΕΝΩΣΗ μὲ τὴν Μητέρα Ἑλλάδα.

Συγχώρα καὶ προχώρα, πάτερ Ἀνάργυρε!

ΣΤΙΣ ΟΧΘΕΣ ΤΟΥ ΠΗΝΕΙΟΥ

Ἐπιστρέφοντας στὴν Ἑλλάδα ὁ ἀκάματος δουλε-
τής ξεκίνησε χωρὶς λίγη ἀνάπαυλα τὸ ἔργο στὴν Ἀδελ-
φότητα, καὶ ἀμέσως ἀνέλαβε τὸν μεγαλύτερο ναὸ τῶν
Ἀθηνῶν –τὸν ἅγιο Παντελεήμονα Ἀχαρνῶν– ὅπου ὡς
ιεροκήρυκας καὶ κατηχητής, τὸ φθινόπωρο τοῦ 1955,
καθοδηγεῖ ἑκατοντάδες ἐφήβους.

Στὶς ἀρχές τοῦ 1956 διορίζεται Ἱεροκήρυκας τῆς
Ἱερᾶς Μητροπόλεως Λαρίσης καὶ Πλαταμῶνος καὶ
ὕπευθυνος τῆς πνευματικῆς τῆς διακονίας.

Ἀμέσως ἄρχισε νὰ ὀργανώνει χριστιανικὲς μαθητι-
κὲς ὀμάδες (Χ.Μ.Ο.), κύκλους μελέτης Ἁγίας Γραφῆς,
κύκλους νέων μπτέρων, κύκλους Χριστιανικῆς Πρόνοι-
ας, κύκλο Ἐπιστημόνων Μελέτης Ἁγίας Γραφῆς,
κύκλο Ἐκπαιδευτικῶν, κύκλο Φοιτητικὸ μὲ σπουδαστές τῆς Παιδαγωγικῆς Ἀκα-
δημίας, στὴν ὁποία δίδασκε ὡς καθηγητής, καὶ τὴν Χριστιανικὴ Ἐνωσι Ἐργα-
ζόμενης Νεολαίας (Χ.Ε.Ε.Ν.).

Ὅμως τὰ τῶν ἀνθρώπων ἀπρόβλεπτα: Ἀκολουθεῖ ἡ φοβερὴ κρίση καὶ διά-
σπαση τῆς Ἀδελφότητας. Ὁ μελίχιος ἀλλὰ καὶ ἀποφασιστικὸς π. Ἀνάργυρος
ἦταν ὁ ἀνθρώπος πού συνέτεινε ὥστε, στὴν Λάρισα τουλάχιστον, ὅλα νὰ διακα-
νονιστοῦν ἥσυχα καὶ χωρὶς προστριβές. Ὁ ἴδιος παρέμεινε στὴ «ΖΩΗ» ἀλλὰ τὸ
ἔργο του βρέθηκε χωρὶς στέγη, παρ' ὅτι τὸ κτήριο τῆς ΓΕΧΑ ἐπὶ τῶν ἡμερῶν του
ὀλοκληρώθηκε καὶ ἐγκαϊνάστηκε. Ἀναγκάστηκε νὰ τὸ ἐγκαταλείψει –καὶ τὸ ἔκα-

νε χωρίς κανένα δισταγμό ή παράπονο αφήνοντας τά πάντα στην Πρόνοια του Κυρίου. Κι Έκείνος έδωσε άμέσως τί λύση μέ τήν δωρεά του οικίματος των άειμνήστων Δημητρίου και Ένας Τσαντίλα. Έτσι ξεκίνησε έναν νέο άγώνα μέ τόν σύλλογο τής Χριστιανικής Έστίας Λαρίσης «ό Άπόστολος Παύλος» που ό ίδιος ίδρυσε και μέ τήν συμπαράσταση παλαιών και νέων συνεργατών. Συνεχίζει άκαταπόνητα στις Χριστιανικές Μαθητικές Ομάδες (Χ.Μ.Ο.), στους Κύκλους και στην Χριστιανική Ένωση Έργαζόμενης Νεολαίας (Χ.Ε.Ε.Ν.). Η Χ.Ε.Ε.Ν. είχε τήν πίο έντονη φροντίδα του: Παιδιά πτωχά, που εργάζονταν τήν ημέρα και τό βράδυ πήγαιναν στό σχολείο, μέ τήν άγωγή και τήν στήριξη του έγιναν ιερείς, έπιστήμονες, δάσκαλοι, γιατροί, δικηγόροι, καθηγητές Πανεπιστημίου, έμποροι και επαγγελματίες.

Ταυτόχρονα, διακονεί άοικνα σέ όποια ανάγκη καλείται σέ όλόκληρη τήν Μητροπολιτική περιφέρεια. Οί συνεργάτες του κάθε φορά, πριν τήν όμιλία του π. Αναργύρου, έτοιμαζαν κάτι νά παρουσιάσουν και νά ψυχαγωγίσουν τούς άνθρώπους, ιδιαίτέρως των χωριών, που τό είχαν μεγάλη ανάγκη εκείνα τά χρόνια και πολλές φορές επέστρεφαν μέ τά πόδια για νά έχουν χρόνο νά συζητούν πνευματικά θέματα και νά λύνουν άπορίες.

Ιδιαίτερη, βέβαια, ήταν ή φροντίδα του για τούς μαθητές και τίς βάσεις τής Παιδείας. Πάντα φρόντιζε νά άπευθύνεται σέ μαθητές και εκπαιδευτικούς μέ λόγους παρηγορητικούς, σπρηκτικούς και ένθαρρυντικούς. Έτσι σ' όλη του τή ζωή και παρουσία αλλά και στις μετέπειτα έπισκέψεις του στή Λάρισα μόνιμη ήταν ή έγνοια του για όλα τά σχολεία και πίο συχνά για τά Έκπαιδευτήρια τής συνεργάτιδας και πνευματικής του κόρης, Μαίρης Ν. Ράπτου, μέ συχνές έπισκέψεις και όμιλίες σέ μαθητές και εκπαιδευτικούς, όπως και έξομολόγηση και Θείες Λειτουργίες. Η στήριξη που παρείχε σέ όλους ήταν πασίδηλη και πανθολογούμενη από μαθητές και εκπαιδευτικούς, περισσότερο δέ από τούς γονείς που ιδιαίτερα τόν αγαπούσαν.

Καθοριστική στάθηκε ή συμβολή του στην άγορά και τό στίσιμο τής κατασκίνωσης στό Στόμο Λαρίσης, ένῶ ό ίδιος προίστατο στην διαμόρφωση του χώρου, περιποιούμενος και τούς εργάτες που έκτιζαν τά διάφορα οικίματα. Όλα στην «Χριστιανική Έστία» –τό κτίριο στην όδό Ανθήμου Γαζή 35, ή κατασκίνωση στό Στόμο, τό Βιβλιοπωλείο στην Παπακυριαζή, αλλά και ή «Έλπίς» στον Τύρναβο κ.ά.– είναι «παιδιά» του π. Αναργύρου.

ΑΓΑΠΗΜΕΝΟ ΣΤΟΜΙΟ

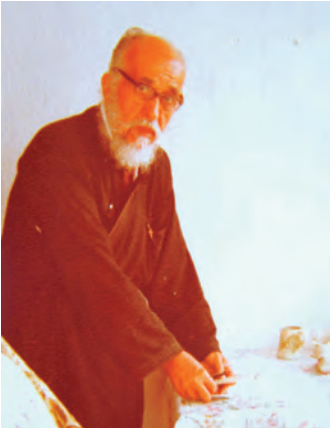
Ίδιαίτερη καί βαθιά ἦταν ἡ ἀγάπη του γιά τήν κατασκίνωση καί τούς κατασκηνωτές. Ὁ π. Ἀνάργυρος ἀφιέρωνε πολλές μέρες κάθε καλοκαίρι στή φροντίδα τῶν φυτῶν του πάνω στή βεράντα τοῦ ἀρχηγείου στό Στόμιο, ἀλλά κυρίως στήν καλλιέργεια τῶν ψυχῶν πού ἀφομοίωναν ὁμορφες κατασκηνωτικές ἐμπειρίες μαζί μέ τίς δικές του σωτήριες καί λυτρωτικές παραινέσεις. Μέ τό ζεστό του χαμόγελο, τήν ὁμορφη καλοσύνη καί τήν ἄδολη ἐγκαρδιότητα του στάθηκε δίπλα στά προβλήματα κάθε νεανικῆς ψυχῆς πού πέρασε ἀπό τήν κατασκίνωση. Ἦταν ὁ πνευματικός μας πατέρας, τό στήριγμα τῆς ζωῆς μας καί οἱ ὁρμίνιες του χαράσσονταν βαθιά στήν καρδιά μας ἐνῶ μᾶς συμβούλευε μέ τό χαμόγελο στά χεῖλη.

Ἡ ἐπίδρασί του στή διαμόρφωση τῶν παιδικῶν καί ἐφηβικῶν ψυχῶν (ἀλλά καί τῶν στελεχῶν) πολύμορφη καί συνεχής. Ἐκτός ὅμως ἀπό τίς συνηθισμένες μεθόδους ἐφάρμοζε καί δράσεις γνωστές μόνο ἀπό βίους μεγάλων ἀγίων. Σύμφωνα μέ τίς διηγήσεις τῶν στελεχῶν, κάποιες φορές πού δημιουργοῦνταν προστριβές καί διαμάχες ὁ πρῶος ἀλλά καί ἀδάμαστος πατήρ ἐπενέβαινε μέ συμβουλές, ἐκκλήσεις καί ἐπαίνους γιά νά ξυπνήσει τό φιλότιμο καί ἔσβηνε τί φωτιά. Κατόπιν ὅμως, ἐπέβαλε στόν ἑαυτό του νηστεία μέ ξερό (κάποτε καί μουχλιασμένο) ψωμί καί λίγο νερό ὥστε νά «φιλοτιμήσει» τόν Κύριο ἐκπληρώνοντας ὁ ἴδιος τόν κανόνα πού ἔπρεπε νά ἐπιβάλλει στούς παραβάτες! Συγχώρα καί προχώρα καί κάλυψε τήν ἀδυναμία τοῦ ἀδελφοῦ!

ΕΠΙΣΤΡΟΦΗ ΣΤΗΝ ΑΡΧΗ

Τό 1966 ἡ Ἀδελφότητα τόν κάλεσε στήν Ἀθήνα. Τότε ζήτησε ἀπό τόν Μητροπολίτη Λαρίσης Ἰάκωβο Σχίζα τό ἀπολυτήριο του, ἀλλ' ἐκεῖνος τοῦ τό ἀρνήθηκε προτρέποντάς τον μάλιστα νά μὴν τό κάνει γιατί θά χάσει ὅλα τά συνταξιοδοτικά του δικαιώματα. Ὁ π. Ἀνάργυρος τήν ἄλλη μέρα πῆγε γραπτή τήν παραίτησή του. Τότε ὁ Ἰάκωβος σπικώθηκε καί τόν ἀγκάλιασε, τόν συνεχάρη γιά τήν ἀπο-

φασιστικότητά του και έδωσε τό απολυτήριο κατευδώνοντάς τον.

Τό απόγευμα τῆς 28ης Μαΐου 1968 έσκασε σάν βόμβα ἡ εἶδησι ὅτι ἡ Σύνοδος τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος ἐπέλεξε παμνηφεί τόν π. Ἀνάγνωρο Σταματόπουλο ὡς μητροπολίτη Λαρίσης καί Πλαταμῶνος –εἶχε προηγηθεῖ ἡ παραίτησι τοῦ Ἰακώβου Σχίζα ἐκεῖνες τίς ἡμέρες τοῦ Πάσχα. Ὁ ἐνθουσιασμός τοῦ κόσμου ἦταν μεγάλος. Δέχτηκαν τίν εἶδησι σάν αὔρα τοῦ Ἁγίου Πνεύματος. Καί δέν εἶχαν ἄδικο διότι χιλιάδες ψυχές ὠφελήθηκαν ἀπό τίς συμβουλές του, τίς ὁμιλίες του, τά κηρύγματά του καί τίν ἐξαγόρευσι τῶν ἁμαρτιῶν τους κάτω ἀπό τό πετραχίλι του! Οἱ ἡμέρες ὅμως περνοῦσαν

καί ἡ χειροτονία του καθυστεροῦσε. Δειλά-δειλά ἄρχισε νά διαρρέει ἡ πληροφορία ὅτι ὁ π. Ἀνάγνωρος ἀποποιεῖται τίν ἐκλογή του παρά τίς μεγάλες πιέσεις πού δέχθηκε ἀπό ἐπώνυμους καί ἀνώνυμους κληρικούς καί λαϊκούς νά χειροτονηθεῖ. Αὐτός ἀτάραχος ἀπάντησε στόν Ἀρχιεπίσκοπο Ἱερώνυμο Α΄ πού τόν εἶχε πιέσει: «Μακαριώτατε, προτιμῶ νά παραμείνω ὡς ἀπλός στρατιώτης εἰς τάς τάξεις τῆς Ἀδελφότητος καί τῆς Ἐκκλησίας».

Ἐπιστρέφοντας στήν Ἀθήνα, ὁ ἀπλός ἀλλά ἐντονότατα δραστήριος αὐτός «στρατιώτης», ἀσχολήθηκε μέ ἔργο τεράστιο πού τό ἀποτελοῦσαν κυρίως δύο τομεῖς:

- Ὁ ἕνας ἦταν ἀφιερωμένος στά παιδιά, κυρίως τα τραυματισμένα. Μέ τή δική του προτροπή ἀλλά καί προσωπική προσπάθεια ἰδρύεται τό Κέντρο Συμπαράστασεως Ἀντιναρκωτικοῦ Ἀγῶνα («ΕΛΠΙΔΑ»). Ὁ ἴδιος βίωσε προσωπικά τρομερές σκηνές ἀγωνίας τῶν ἐξαρτημένων παιδιῶν κάτω ἀπό τό πετραχίλι του καί προσήλωσε ὅλες του τίς δυνάμεις στήν κατεύθυνσι τῆς ἀνακούφισής τους.

- Καί ὁ ἄλλος ἦταν οἱ ἀπόμαχοι τῆς ζωῆς. Γιά αὐτόν τόν σκοπό ταξίδεψε στό ἐξωτερικό νά δεῖ πῶς λειτουργοῦσαν οἱ οἴκοι εὐημερίας, καί ἐπιστρέφοντας, ἱδρύσε τό σωματεῖο «ΕΣΤΙΑ ΧΡΙΣΤΙΑΝΙΚΗΣ ΑΓΑΠΗΣ», ὅπου θά φιλοξενοῦνταν οἱ παλαίμαχοι τοῦ Χριστιανικοῦ Ἱεραποστολικοῦ ἔργου τῆς Ἀδελφότητος ἀπ' τοὺς ὁποίους ἄλλοι εἶχαν γεράσει, ἄλλοι ἦταν ἀσθενεῖς καί ἄλλοι κατάκοιτοι.

Δικό του ἔργο ἦταν καί ὁ Ξενώνας Ἀποφυλακισομένης «ἡ Φοῖβη» πού σκεπάξει τίς γυναῖκες στά πρῶτα δύσκολα βήματα στήν ἐλευθερία, δίνοντάς τους προοπτική καί ἐλπίδα γιά τό μέλλον.

Οί άοκνες προσπάθειές του στον Έλλαδικό χώρο δέν νέκρωσαν τίς πνευματικές του κεραίες μέ τίς όποιες άντιλαμβανόταν τά προβλήματα τής Έξωτερικής Ίεραποστολής. Μέ τήν καθοδήγησή του και τίς άνύστακτες προσευχές του ίερείς και λαϊκοί από τήν Άδελφότητα στήριξαν και φρόντισαν τούς έμπεριστάτους άδελφούς τής Έκκλησίας τής Άλβανίας πού έβγαινε από τόν τάφο της θριαμβεύτρια αλλά μέ πολλές άνάγκες στίς όποιες ό ίδιος και οί συνεργάτες του έδωσαν τόν καλύτερό τους έαυτό. Επίσης επισκέφθηκε τή Ρωσία ως μέλος αντιπροσωπείας τής Έκκλησίας τής Ελλάδος μέ τόν ίδιο σκοπό. «Νά μάθετε Ρώσικα», μάς είπε μέ ένταση σέ κάποια συνάντηση, «νά βοηθήσουμε τούς άδελφούς μας»!

Τά τελευταία χρόνια τής ζωής του αναδεικνύεται άξιος Προϊστάμενος τής Άδελφότητας. Τή θέση αυτήν τήν απέφευγε μέ όλες του τίς δυνάμεις, αλλά όταν τελικά υπέκυψε στίς εκκλησίες τών άδελφών του και τί δέχθηκε, τήν τίμησε όσο και οί προκάτοχοί του.

Κι ένω σωματικά βρισκόταν στή πρωτεύουσα, ό νοϋς του βρισκόταν στή Λάρισα. Γι' αυτό αρκετές φορές τό χρόνο τήν επισκεπτόταν γιατί είχε άμέριστο σεβασμό και άγάπη στά πνευματικά του παιδιά και ήθελε νά γνωρίζει ό ίδιος τήν πνευματική προκοπή και πρόοδό τους. Έξομολογούσε, καθοδηγούσε, νουθετούσε, παρηγορούσε. Τό μεγάλο και προσωπικό του, όμως, ενδιαφέρον ήταν ή κατασκίνωση στό Στόμο. Κάθε καλοκαίρι διέθετε τό λιγότερο 20 ήμέρες νά ζει, νά επικοινωνεί μέ απλότητα και καλοσύνη μέ τά παιδιά και τούς νέους, νά άκούει τά προβλήματά τους και νά δίνει λύσεις.

Έκει στήν Κατασκίνωση άφησε τήν τελευταία του πνοή τήν 13η Ίουλίου 1994, μέ μιá ήμέρα διαφορά από τόν άγιο Παΐσιο, στό μέρος πού ιδιαίτερα άγάπησε στή ζωή του, στή θάλασσα όπου πήγαινε, μακριά από τούς λουόμενους, γιά τά θεραπευτικά άμμόλουτρα πού τοϋ συνέστησαν οί γιατροί του.

Τελευταίο του κήρυγμα στό εκκλησιάκι τής Κατασκίνωσης ήταν βασιμμένο στό χωρίο: «Ό λϋχνος τοϋ σώματός έστιν ό όφθαλμός· εάν οϋν ό όφθαλμός σου απλοϋς ή, όλον τό σώμά σου φωτεινόν εϋσαι.» (Ματθ. 6, 22) και έπίμονη στάθηκε ή προτροπή του πρός όλους νά έχουμε τουλάχιστον τήν ίδια φροντίδα γιά τούς πνευματικούς μας όφθαλμούς και τήν πνευματική μας ύγεια μέ τή φροντίδα πού δείχνουμε στή σωματική μας ευεξία και ευπρέπεια.

Ένα άναπάντεχο περιστατικό πού συνέβη τό πρώτο βράδυ μετά τήν εκδημία του έμεινε βαθιά χαραγμένο στή μνήμη και στίς καρδιές μας. Τό σκίνωμά του βρισκόταν στον ναό τοϋ άγίου Άθανασίου στή Λάρισα και πλῆθος κόσμου προσερχόταν νά τόν αποχαρετήσει. Ξαφνικά, κατά τά μεσάνυχτα μιá ομάδα περιέρχων μέ άλυσίδες, τατουάζ και άλλόκοτες κομμώσεις μπήκαν στον ναό. Άνησύχισαν

κάποιοι καί προσπάθησαν νά τούς σταματήσουν, γιά νά πάρουν τίν ἀπάντησι: «Κάντε σπίν ἄκη νά χαρετήσουμε τόν παπᾶ. Ἐάν δέν ὑπῆρχε αὐτός, ἐμεῖς δέν θά εἴμαστε ζωντανοί σίμερα» Προσκύνησαν τόν π. Ἀνάργυρο μέ σεβασμό καί ἀποχώρησαν δακρυσιμένοι...

ΕΞΟΔΟΣ

Ὁ π. Ἀνάργυρος εἶχε Θεῖο Ἔρωτα πού τόν ὀδηγοῦσε νά ὑπηρετήσῃ τούς ἀδελφούς· κι αὐτό σέ δύσκολους καί ἐπικίνδυνους καιρούς. Τά ἔδωσε ὅλα γιά τί δόξα τοῦ Χριστοῦ καί δέχτηκε ὡς δῶρα τί Χάρη καί τίν εὐλογία Του. Ἡ ζωή του ἦταν προσευχή καί ἐργασία. Εὐγενής καί μετρημένος μιλοῦσε πάντα συνετά, ἀλλά καί μέ πύρινο ἐνθουσιασμό πού σοῦ δημιουργοῦσε τίν ἀπόφασι νά ξεκινήσεις νέο ἀγῶνα. Δέν ἦταν οὔτε αὐστηρός οὔτε ὑπέρμετρα ἐπιεικής, ἀλλά μέ τί Χάρη τοῦ Πνεύματος μποροῦσε νά παρηγορήσῃ, νά ἀνορθώσῃ, νά ἐνισχύσῃ καί νά ἐνθαρρύνῃ. Ἐξηγοῦσε το «ἀδιαλείπτως προσεύχεσθε» τονίζοντας ὅτι παντοῦ καί πάντα πρέπει νά αἰσθανόμαστε τίν παρουσία τοῦ Ὑψίστου καί πάντα νά κάνουμε νοερά τίν προσευχή μας εἴτε γιά δοξολογία, εἴτε γιά εὐχαριστία εἴτε γιά παράκλησι, χωρὶς νά περιμένουμε κάποιες συγκεκριμένες ὥρες γιά νά μιλήσουμε στόν Πατέρα. Ὡρα προσευχῆς εἶναι ὅλο τό εἰκοσιτετράωρο ἔλεγε. Εἴτε στό σπίτι, εἴτε στή δουλειά, εἴτε στίς συναναστροφές εἴτε στή μοναξιά, ἀλλά κυρίως στίς δυσκολίες, ἀπό τά χεῖλη μας πρέπει νά βγαίνει πάντα λόγος προσευχῆς. Δέν ἦταν οὔτε «συντηρητικός» οὔτε «φιλελεύθερος», ἀλλά εἶχε τίν ἄνωθεν Χάρη πού ξεπερνᾶ ὅλα τά ἐμπόδια.

Σπίν ἐξόδιο ἀκολουθία του ὁ τότε Σεβασμιώτατος Ἀρχιεπίσκοπος Ἀμερικῆς κ. κ. Δημήτριος εἶπε: «Ὁ π. Ἀνάργυρος μᾶς ἀφήνει τό λαμπρό παράδειγμα τοῦ ἱερέως τῆς παραδόσεως, ἀλλά καί τοῦ ἱερέως τοῦ μέλλοντος, τῶν δεκαετιῶν πού ἀκολουθοῦν τῶν αἰῶνων πού ἀνίκουν στόν Χριστό».

Ὁ π. Ἀνάργυρος ἔχει τίν πάνδημη μαρτυρία τοῦ Ὁρθόδοξου φρονήματος, τῆς Ὁρθόδοξης διδασκαλίας καί τοῦ Ὁρθόδοξου ἥθους. Ταπεινός καί πρᾶος, συμβιβαστικός καί μετριοπαθής, εἰρηνικός καί εἰρηνοποιός, ἐργαζόταν νά ὑπερηφανοῦνται τά ἐμπόδια καί νά ἐπικρατεῖ ἡ ἐνότητα, ἡ συνεργασία καί ἡ ὁμόνοια ἐν ἀγάπῃ. Ἔτσι ἔζησε ὡς ἀμειπτος καί πολιτεύθηκε μμιούμενος τούς ἀγίους τοῦ Χριστοῦ.

Τό σύνθημά του «ΣΥΓΧΩΡΑ ΚΑΙ ΠΡΟΧΩΡΑ» χάραξε τίν πορεία του καί σφράγισε τίς ζωές τῶν παιδιῶν του. Εἶθε νά ἔχουμε τίν εὐχή του!!!